

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/29/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214216283
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214216283.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu JUDr. Martin Holič a Mgr. Renáta Gavalcová vo veci starostlivosti súdu o maloletú G. Z., nar. XX.XX.XXXX a maloletú L. Z., nar. XX.XX.XXXX, obe deti bytom u matky, deti v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede, odbor sociálnych vecí a rodiny, deti rodičov: matka - C. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. R., M. XXX/X, zastúpená JUDr. Albínou Vágóovou, advokátkou, Dunajská Streda, Ružová 265 a otec - K. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., H. XXX/X, zastúpený JUDr. Jolanou Černou, advokátkou, Dunajská Streda, Alžbetínske nám. 1203, o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu v Dunajskej Strede, č.k. 12P/55/2014-124 zo dňa 2. februára 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa **s a p o t v r d z u j e.**

Žiadny z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov odvolacieho konania

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd zamietol návrh otca na zníženie výživného na sumu po 50 Eur mesačne, ktorý odôvodňoval tým, že naposledy mu bola výška výživného upravená v konaní o rozvod manželstva na sumu po 125 Eur mesačne. Od toho času došlo na jeho strane k zmene pomerov, zhoršil sa mu zdravotný stav, bol mu priznaný invalidný dôchodok, nemôže pokračovať v podnikateľskej činnosti, v súčasnosti je bez zamestnania. Z príspevku v nezamestnanosti nie je schopný platiť určené výživné. Okrem nákladov na živobytie uviedol výdavky v sume 370 Eur mesačne (bez špecifikácie). Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného nedošlo k tvrdenej zásadnej zmene pomerov na strane otca (otec nijako nepreukázal zdravotné problémy takého charakteru, že by nemohol pracovať, nepreukázal ani evidenciu na úrade práce, že by sa uchádzal o zamestnanie), ktorá by odôvodňovala zníženie výšky určenej vyživovacej povinnosti, pričom otec v podnikaní vykazoval vysoký príjem, čo preukazuje, že sa mu v podnikaní darilo, mal však zvažovať výšku výdavkov, pričom v čase predchádzajúcej úpravy výživného navyše vykázal z podnikania stratu viac ako 20 tisíc eur, napriek tomu sa dohodol na výživnom 250 eur mesačne, čo jednoznačne preukazuje, že otec napriek výkazom príjmu, z ktorého bol schopný dohodnúť výživné platiť, mal. Prevezal na seba dva úvery, ktorých výška splátok je vyššia, než ním tvrdý súčasný príjem (iba z invalidného dôchodku), v čase ich poskytnutia síce pracoval (vo firme svojej manželky), ale už mal mať tvrdené zdravotné problémy, ktorá skutočnosť (pri predpoklade svojej schopnosti splácať úvery po celú dobu!) opäť preukazuje účelovosť jeho tvrdení o potrebe zrušenia živnosti a obmedzení pracovať. Naopak, na strane maloletých detí, ktoré sú o 3,5 roka staršie, došlo k výraznej zmene spôsobenej telesným a duševným vývojom, v stupni vzdelávania postúpili - v prípade staršej dcéry na strednú školu, v prípade mladšej dcéry v rámci povinnej školskej dochádzky na druhý stupeň základnej školy), s prihliadnutím na ich vek, duševný aj fyzický vývoj majú jednoznačne vyššie nároky na už aj základných odôvodnených potrebách, pričom mladšia dcéra sa

venuje aj mimoškolským (športovým) aktivitám, ktoré je potrebné podporovať, nakoľko sú prospešné pre jej vzdelanie a vývoj, a znížením výživného otcovi (s prihliadnutím na výživné zo strany matky, ktorá v súčasnosti už nevyvažuje svoju vyživovaciu povinnosť výlučne osobnou starostlivosťou) by tak neboli kryté odôvodnené potreby ani jedného z maloletých detí. Na základe uvedeného súd návrh zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Ako dôvod uviedol že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Od poslednej úpravy výživného od právoplatnosti rozhodnutia 6. 9. 2011 sa na strane odporcu zmenili pomery pretože v roku 2012 po úraze bol dlhodobo práceneschopný a v roku 2013 bol uznaný za invalidného s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 %, invalidný dôchodok mu bol priznaný v sume 113 eur, v roku 2014 dostával 117,70 eur mesačne. Preto nebol schopný pokračovať vo svojom podnikaní, bol nútený zrušiť živnosť, od 23. 10. 2013 do 7. 8. 2014 bol zamestnaný v pracovnom pomere u svojej manželky H. Z., ale z dôvodu poklesu počtu objednávok jeho pracovný pomer bol zrušený, si podal 11. 8. 2014 návrh na zníženie výživného. Počas konania tvrdil, že jeho zdravotné problémy nie sú takého charakteru aby už nemohol vôbec pracovať, ale že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a má obmedzený výber zamestnania. Nie je správne odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa s poukazom na prihliadnutie schopností, možností a majetkových pomerov povinného aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, lebo to nie je dôvod, pretože bol nútený ukončiť pracovný pomer z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu. Súd tak neurobil odkaz na lekárske správy o zdravotnom stave v zastavenom konaní pri skúmaní zdravotného stavu, hoci poukazoval a odvolával sa na doklady v tomto konaní, odôvodňujúce tvrdenia matky. Na dôkaz zdravotného stavu dodatočne sa k odvolaniu pripojil fotokópiu lekárskej správy z 23. 5. 2013 o posúdení invalidity. Po právoplatnosti rozsudku o rozvode v roku 2012 otec utrpel úraz následkom, v dôsledku ktorého bol dlhodobo práceneschopný a uznaný za invalidného a čo sa týka späťvzatia návrhu 10 P 46/2012, k tomu bol otec donútený tým, že zo strany matky detí mu bolo naznačené, že ak bude trvať na znížení výživného, nebude môcť vidieť svoje deti. Okrem toho mu matka detí pohrozila aj tým, že jeho účtovné doklady, ktoré sú u sestry matky, po ich „úprave“ zneužijú proti nemu a dosiahnu, aby bol odsúdený. Aj počas tohto konania sa matka viackrát odvolávala a vyťahovala výpis z účtu matky otca detí s odôvodnením, že jeho príjmy išli na tento účet a takto ich zakrýval a neplatil z nich dane. Po predchádzajúcom zastavujúcom konaní zisťoval na daňovom úrade, kde mu potvrdili, že číslo účtu jeho matky určitý čas bol riadne nahlásený na daňový úrad k plateniu DPH. Bolo to preto, lebo jeho účet bol blokován počas prebiehajúcej exekúcie za neplatenie úveru zo strany jeho suseda a bývalého zamestnávateľa, ktorému bol ručiteľom. Aj napriek zrušenému BSM súd počas konania podrobne skúmal podnikanie jeho terajšej manželky a aj napriek tomu, že jeho terajšia manželka nemá vyživovaciu povinnosť voči jeho deťom. Nepreukázalo sa ani tvrdenie matky, že by manželka prevzala podnikanie otca, otec predložil dôkazy o tom, že jeho manželka podniká od r. 2004, kedy sa ešte ani nepoznali a on zrušil svoj živnostenský list v roku 2013. Nehnutelnosť, v ktorej teraz bývajú je zapísaná na LV číslo XXX a vlastníkom podľa listu vlastníka je H. Y., čo je rodné priezvisko terajšej manželky otca detí a nadobudla nehnuteľnosť kúpou v roku 2009. Otec predložil dôkaz o tom že auto patrí synovi jeho manželky a bolo kúpené z príjmu syna, ktorý síce ešte chodí na strednú školu, ale určitý príjem má. Takisto boli predložené dôkazy o tom, že nehnuteľnosť a niektoré hnutelné veci, a to osobné motorové vozidlo, v čase rozvodu ich manželstva s matkou detí už neboli v ich vlastníctve, ale predané pred rozvodom. Ani mechanizmy, ktoré otec mal nepatrili do BSM a slúžili výlučne jeho povolaniu. Otec poukázal, že matka detí od roku 1999 do roku 2008 nebola vôbec zamestnaná teda výdavky štvorčlennej rodiny znášal otec a od v roku 2009 do rozvodu už nežili ani spolu. Počas konania mala matka vysoké výdavky navyše aj na deti nepreukázala, v prípade staršej dcéry uviedla náklady na dopravu, pričom od jesene 2014 je pre žiakov vlaková doprava zdarma a medzi G. R. a Veľkým Mederom je priame vlakové spojenie, sporenie do triedneho fondu na stužkovú 10 eur mesačne a 10 eur školské potreby. Na mladšiu dcéru uviedla školské potreby 5 eur mesačne, hádzanú s poplatkom 10 eur mesačne a športové oblečenie ročne 50 až 80 eur, čo na mesiac vychádza 4,16 až 6,66 eur. Vo svojom rozhodnutí súd z vykonaných dôkazov vyvodzoval nesprávne skutkové zistenia, respektíve súvislosti s dôkazmi predloženými od som detí neodôvodnil z akého dôvodu tieto dôkazy nebral do úvahy. Preto otec navrhoval, aby odvolací súd po preskúmaní prvostupňového rozsudku a dokladov predložených v konaní rozsudok zmenil tak, že výživné na maloleté deti zníži podľa pôvodného návrhu otca.

V odvolaní otca sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po tom, čo zistil, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201 a § 204 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa nielen v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), zverejnením termínu vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu podľa § 159 ods. 3 O.s.p. pretože dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3 : 0, tzn. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. (§ 78 zák. o rodine)

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine)

Súd prvého stupňa riadne vykonal dokazovanie a dôkazy aj správne vyhodnotil. Naposledy bolo určené výživné rozsudkom Okresného súdu v Dunajskej Strede č. k. 9P/169/2011-58 zo dňa 18.08.2011, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, na čas po rozvedení boli obe deti zverené do starostlivosti matke, na výške výživného sa rodičia dohodli na 125 eur mesačne na každé dieťa. Vtedy matka mala príjem od januára do júla 2011 v priemere 295,92 eur mesačne, bývala s deťmi u svojich rodičov. Otec mal podľa daňového priznania za rok 2010 príjmy 59.200 eur a výdavky 82.700 eur. Otec sa návrhom z 23.03.2012 vedenom pod sp. zn. 10P/46/2012 domáhal zníženia výživného od novembra 2012 na sumu 100 eur mesačne spoločne na obe deti, pretože má nízke príjmy a vysoké odvody. Predložil daňové priznania - za rok 2011, podľa ktorého mal príjmy 85.500 eur a výdavky 85.700 eur, za rok 2012 vykázal príjmy 48.600 eur a výdavky 46.700 eur. V októbri 2013 vzal otec návrh späť (zároveň aj matka svoj protinávrh na zvýšenie výživného) a konanie súd zastavil. Matka uviedla, že pracuje naďalej u toho istého zamestnávateľa (podľa zárobkového výkazu mala za obdobie od januára do októbra 2014 príjem v priemere 460,56 eur mesačne), ako v čase poslednej úpravy výživného, iný príjem nemá, poberá prídavky na dve deti. Od apríla 2014 býva s deťmi v obecnom byte, výdavky na nájomnom má 186,13 eur, plyn 48 eur a elektrinu 24,66 eur mesačne. Vlastní osobné vozidlo zn. Opel Tigra, nadobudnuté pred tromi rokmi za 2.500 eur, peňažné prostriedky dostala darom od svojho otca. Iný majetok nemá. V júni 2012 vyplatila zostatok spoločného úveru k 15.07.2012 sumu 3.605,52 eur z úveru poskytnutého v júli 2014 jej rodičom, ktorý im spláca. Výdavky na staršiu dcéru, ktorá študuje v I. ročníku na Obchodnej akadémii vo Veľkom Mederi má spojené s cestovaním, do triedneho fondu na stužkovú 10 eur mesačne a 10 eur mesačne na školské potreby. Mladšia dcéra chodí do 5. triedy ZŠ a má výdavky pre školské potreby 5 eur mesačne, na hádzanú 10 eur mesačne a ročne kupuje športové oblečenie v sume 50 až 80 eur. Nestravujú sa v školskej jedálni. Sú zdraví. Otec uvádzal v konaní, že v súčasnosti poberá invalidný dôchodok (priznaný Sociálnou poisťovňou pre rok 2014 vo výške 117,70

eur mesačne), má problémy s chrbticou, uznaný za invalidného bol v rozsahu 50%. Jeho manželka podniká, v jej firme pracoval naposledy, ako strojník (za obdobie od 23.10.2013 do 07.08.2014, t. j. 9,5 mesiaca vykázal príjem v priemere 378,92 eur mesačne), býva v dome jeho manželky, na výdavkoch na bývanie sa podieľa v jednej polovici, k výške výdavkov sa vyjadriť nevedel (podľa predložených dokladov predstavujú mesačné náklady na bývanie 12,70 eur vodné-stočné, 67,73 eur elektrina), na dopravu používa auto patriace devätnásťročnému synovi jeho manželky. Rozsudkom č. k. 10C/279/2013-19 zo dňa 10.04.2014 bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo otca a jeho súčasnej manželky. Vo februári a v júni 2014 boli poskytnuté otcovi dva úvery, ktoré spláca v sumách 58 a 122 eur mesačne. Manželka otca vykonáva podnikateľskú činnosť, za rok 2013 vykázala príjem v priemere 325,63 eur mesačne netto, od januára 2015 bola práceneschopná. Prvostupňový súd správne dospel k záveru po vykonanom dokazovaní, vyhodnotenom v zmysle ust. § 132 O.s.p., že od poslednej úpravy výživného nedošlo k zásadnej zmene pomerov na strane otca. Nepreukázal zdravotné problémy takého charakteru, že by nemohol pracovať, nepreukázal evidenciu na úrade práce, že by sa uchádzal o zamestnanie. V podnikaní vykazoval vysoký príjem, v čase predchádzajúcej úpravy výživného navyše vykázal z podnikania stratu viac ako 20 tisíc eur, napriek tomu sa dohodol na výživnom 250 eur mesačne. Zaťažil sa 2 úvermi, ktorých výška splátok je vyššia, než tvrdený súčasný príjem iba z invalidného dôchodku. Hoci keď si ich bral síce pracoval vo firme svojej manželky, ale už mal mať zdravotné problémy, čo len preukazuje účelovosť jeho tvrdení o potrebe zrušenia živnosti a obmedzení pracovať. Súd však dostatočne zistil, že na strane maloletých detí starších od poslednej úpravy o 3,5 roka, došlo k výraznej zmene spôsobu u staršej dcéry postupom na strednú školu, v prípade mladšej dcéry na druhý stupeň základnej školy ako aj s prihliadnutím na ich vek, duševný aj fyzický vývoj majú vyššie nároky a aj výdavky na športové aktivity. Znížením výživného by neboli kryté odôvodnené potreby ani jedného z maloletých detí. Odôvodnenosť zamietnutia návrhu je preto daná.

Odvolací súd preto podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Podľa ust. § 224 O.s.p. 1 za použitia ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. rozhodol odvolací súd, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie